

Iskustva - vesti - poruke za decu



Za dečje učitelje
I 2010.



I tromesečje

CENTRALNO-ISTOČNA AFRIČKA DIVIZIJA

Ovo tromesečje predstavlja Centralno-istočnu afričku diviziju koja obuhvate sledeće zemlje: Burundi, Demokratsku Republiku Kongo, Džibuti, Eritreju, Etiopiju, Keniju, Ruandu, Somaliju, Ugandu i Tanzaniju.

U ovoj diviziji živi više od 286 miliona ljudi, a više od 2,4 miliona su adventisti. To je u proseku 1 adventista na 116 ljudi. Trinaesti dar ovog tromesečja pomoći će da se izgradi bolnica u Burundiju, da se završi višenamenska crkvena zgrada na kampusu Univerziteta u Centralnoj Africi, u Ruandi i da se obuče vođe dečjih odeljenja u Ruandi, kao i da im se obezbede potrebna sredstva. Poseban dečji projekat će omogućiti nabavku školskih uniformi za decu u Ruandi.

Jezička zabava

Na određenim stranama ovog materijala nalaze se neke osnovne reči na kirundiju, kinijaruandaju i svahiliju – jezicima koji se govore u ovoj diviziji. Napišite ove reči na tabli ili jednom velikom papiru i stavite ga tamo gde ga sva deca mogu videti. Svake subote kad čitate vesti, upotrebite jedan ili više izraza.

Napravite misionisku scenu

Napravite zidnu scenu sa safari temom, koristeći fotografije iz turističkih brošura ili slike afričkih životinja. Dok ostali pristižu,

neka ih deca pozdrave na nekom od jezika koje upoznajemo ovog tromesečja.

Misionska zakuska

Ako organizujete misionsku zakusku ovog tromesečja, iskoristite recepte na kraju materijala. Pored jela stavite natpis sa njegovim nazivom i zemljom porekla. Ukrasite hol crkve koristeći safari temu.

1. LAKO JE!

Burundi

Larisa i Rozet žive u maloj zemlji Burundi u istočnoj Africi. (*Pokaži Burundi na mapi*) Larisa ima 8, a Rozet 7 godina. One stanuju blizu i najbolje su drugarice.

Larisin poziv

Larisa i njena porodica su adventisti. Jednog dana, dok se igrala sa svojom drugaricom Rozetom, mama ju je pozvala u kuću na porodično bogoslužjenje. Larisa je pogledala Rozetu i kazala: »Hajde! Vreme je za bogoslužjenje!« Rozet je sledila Larisu u kuću. Porodica je pevala pesmu o Isusu, zatim je mama čitala biblijsku priču, a onda su se molili.

»Svidelo mi se bogoslužjenje Larisine porodice«, rekla je Rozet. »Moja porodica nema zajedničko bogoslužjenje i ja sam želela da ponovo budem sa Larisinom porodicom na bogoslužjenju.

Dođi u subotnju školu

»Onda me je Larisa pozvala u subotnju školu,« kazala je Rozet. »Ja sam rekla svojim roditeljima za bogoslužjenje Larisine porodice. Kazala sam im da Larisa želi da idem sa njom u subotnju školu. Tako sam srećna što su rekli da mogu da idem! Ja volim subotnju školu!«

Rozet odlazi u crkvu sa Larisom već 3 godine. »Jako volim subotnju školu«, kaže Rozet. »Sviđaju mi se pesme koje pevamo i biblijske

priče koje slušamo. Takođe učimo biblijske stihove napamet, i ja volim da ih učim.«

Rozet je često pričala mami o onom što je učila u subotnjoj školi. Ponekad bi joj recitovala biblijske tekstove koje je naučila napamet, a nekad bi joj pevala pesme koje je učila u crkvi. Njena mama je slušala kako Rozet priča o zanimljivim stvarima koje je radila u subotnjoj školi. Rozet se sviđao čak i drugi deo bogoslužjenje koji se održava posle subotnje škole.

Rozetin poziv

Jednog dana Rozet je pozvala svoje roditelje da idu u subotnju školu i crkvu sa njom. U početku nisu želeli da idu, ali je Rozet nastavila da ih poziva. »Molim vas, dođite makar jedanput«, molila ih je.

Konačno, Rozetina mama se složila da idu u subotnju školu sa njom. Rozet je bila tako uzbuđena. »Tako se radujem što dolaziš, mama!« rekla je Rozet. »Volela bih da uvek ideš sa mnom!«

Rozetina majka nije mogla uvek da dolazi, jer je išla na neke časove. Ali svaki put kada nije imala nastavu, išla je u crkvu sa svojom ćerkom. Prošle godine je završila sa časovima koje je imala subotom i mogla je češće da dolazi u crkvu.

Zajednička molitva

Rozet je želela da se njena porodica moli zajedno kao što to radi Larisina. Kada je njena majka počela da odlazi u drugi adventistički dom na porodična bogoslužjenja, Rozet je išla sa njom.

Rozet je saznala da njeni roditelji žele da imaju bebu, pa je počela da se moli za to. Nekoliko meseci kasnije, njena mama je ostala trudna.

Onda je majka imala novo iznenađenje za Rozet. Odlučila je da se krsti. Ali baš u vreme te njene odluke, rodio se Rozetin mali brat, tako da je ona morala da sačeka za krštenje.

Molitva za oca

Rozetin otac ne ide u crkvu, ali se raduje što ostatak njegove porodice to čini. Rozet zna šta treba da radi – počela je da se moli da se njen otac pridruži porodici u slavljenju Boga subotom. Onda

ga poziva da krene s njima u crkvu. Ona želi da cela njena porodica bude deo Božje porodice, baš kao i Larisina. »Želela bih da i mi i porodično bogoslužjenje, onako kao što to čini Larisina porodica«, kaže Rozet. »Možda ću ja sama početi da vodim to bogoslužjenje.«

Lako je!

Larisa kaže da je bilo lako pozvati svoju najbolju drugaricu da bude Isusov prijatelj. Ona želi da i druga deca pozovu svoje prijatelje u subotnju školu da nauče da vole Boga. »Prvo, molite se za njih,« kaže ona. »Onda ih pozovite. Ako kažu da, to je odlično. Ako kažu ne, možete nastaviti da se molite za njih i da ih pozivate da pođu s vama u crkvu. Jednog dana oni će se radovati što ste ih pozvali.«

Rozet je srećna što ju je Larisa pozvala u crkvu. Sada ona razmišlja da pozove jednu drugaricu iz razreda da krene u crkvu sa njom. Na kraju krajeva, to je ono što rade misionari.

Glavne informacije

- Burundi je mala zemlja u centru istočne Afrike. Nalazi se istočno od Demokratske Republike Kongo, zapadno od Tanzanije, i južno od Ruande.
- Iako je ovo jedna od najmanjih afričkih država, ima ogromnu populaciju u odnosu na svoju veličinu – 8,9 miliona ljudi. Međutim, gotovo 90% ljudi živi u malim mestima gde iznajmljuju ili gaje stoku.
- Glavni grad je Budžumbura koji se nalazi u zapadnom delu zemlje duž obale jezera Tanganjika. U njemu živi 325.000 ljudi.

2. LADUS SVEDOČI O SVOJOJ VERI

Burundi

Današnja priča dolazi iz Budžumbura, glavnog grada države Burundi. (*Pronađi Budžumburi na mapi*)

Ladus je sedela i razmišljala. »Mama,« kazala je, »ja ne želim da idem sa tobom u crkvu ove subote. Deca u mom razredu pričaju međusobno dok učiteljica priča priču. Oni ometaju čas, a ponekad i udaraju jedni druge.« Zamišljeno je rekla: »Hoću da idem u centralnu crkvu, gde deca slušaju učitelje.«

Majka je prestala da meša paprikaš na šporetu i razmislila za trenutak. Ona je posećivala ovu adventističku crkvu već nekoliko meseci i tamo stekla prijatelje. Nije bila član, ali joj se crkva sviđala, i nije želela da ide u neku drugu.

Na kraju je rekla: »Možeš da ideš ako ćeš naći nekoga da te odvede.«

Ladusina nova crkva

Ladus je znala da pastor centralne crkve živi blizu njene kuće. Sutradan ga je pitala da je vodi u crkvi. On se složio i u subotu ujutro Ladus se odvezla u crkvu sa pastorovom porodicom.

Nakon crkve kazala je majci: »Sviđa mi se ova crkva! Deca proučavaju svoju pouku i slušaju u subotnjoj školi. Hoćeš li da pođeš sa mnom u ovu crkvu? Mislim da bi se i tebi dopala!« Majka nije išla sa Ladus, ali je dozvolila ćerki da ide sa pastorovom porodicom.

Svedočenje o Božjoj ljubavi

Adventističke crkve u njenom gradu držale su dugačku evangelizaciju na gradskom stadionu, i Ladus je pitala majku da ide s njom. Majka se složila i njih dve su krenule na sastanke zajedno. Ladus je onda pitala majku da se krsti, ali ona je rekla da je Ladus još uvek mala. Ladus je za trenutak bila jako razočarana, ali onda joj je sinulo: »Ako ja i ne mogu da se krstim, mama, ti bi trebalo to da učiniš!«

Na Ladusinu sreću, njena majka predala je svoje srce Isusu i zatražila da bude krštena. Majka je pozvala oca da prisustvuje, i on

se složio. Delovao je srećno što se ona pridružila adventističkoj crkvi i Ladus se nadala da ovo znači da će i on početi da ide u crkvu.

Majka i Ladus su počele da se mole da otac preda svoj život Isusu i obe su ga pozvale u crkvu. Ali on je uvek odgovarao da mora da radi subotom.

Mali koraci ka Bogu

»Ja sam srećna što sam pozvala majku na evangelizaciju,« kaže ona. »Drago mi je što se krstila. Sada nas dve imamo zajedničko bogoslužje. Kada je otac kod kuće, pozovemo ga da nam se pridruži. Pozovemo ga da nam čita Bibliju. Naša je molitva da moj otac pozove Isusa da živi u njegovom srcu. To bi me jako, jako obradovalo!«

»Ja pričam mojim roditeljima šta sam naučila u crkvi svake subote. Nadam se da će Isus upotrebiti moje reči da pomognu tati da zavoli Boga.«

Ladus je misionar u sopstvenoj porodici. I mi možemo biti misionari. Možemo pozvati našu porodicu i prijatelje u crkvu ili na naše porodično bogoslužje, a možemo dati i naš misionarski dar tako da oni koji žive daleko saznaju da ih Isus voli. Hajde da ove sedmice svi budemo misionari!

Glavne informacije

- Burundi je jedna od najmanjih afričkih zemalja sa velikom populacijom od 8,9 miliona ljudi.
- Skoro 90% ljudi živi u malim mestima na selu gde gaje stoku ili iznajmljuju male komade zemlje i uzgajaju hranu za jelo.
- Burundi je jedna od najsiromašnijih zemalja na svetu i prosečan životni vek iznosi oko 52 godine. Jedan od razloga za to je što ova zemlja na svetskom nivou ima najveći broj zaraženih HIV virusom.

Aktivnost

Kirundi jezik

Evo nekih reči i fraza na kirundi jeziku, tradicionalnom jeziku u Burundiju. Naglašeni slogovi su napisani velikim slovima.

Najčešći izrazi	Izgovori
Srećna subota	I-sa-ba-to nzi-za
Dobrodošli	KA-ze
Dobar dan	a-ma-HO-ro
Dobro jutro	mva-ra-MUT-se
Hvala	mu-ra-KO-ze
Nema na čemu	mu-ra-KA-za
Da	E-go
Ne	O-ja
Doviđenja	mu-ra-BE-ho

3. NE STIDIM SE

Burundi

Lorens živi na brežuljcima izvan glavnog grada Burundija. (Pokaži Burundi u centralno-istočnoj Africi) Odmalena se seća da su njegovi roditelji učili decu da se mole i koriste svoje talente za Boga. Lorens i njegov starije sestre uživaju da pevaju u crkvi i ponekad idu sa svojim ocem da posete susede i kažu im da ih Bog voli. Neki ljude im se zahvaljuju, a neki ne žele da slušaju o Bogu. Ali, Lorens je odlučio da je važno govoriti ljudima o Isusu, čak i ako Ga oni ne prihvate za svog Spasitelja.

Širenje Reči

Lorens govori svojim drugovima o svojoj veri i zove ih u crkvu. »Danas sam doveo svoja tri prijatelja u crkvu,« kaže on. »Nekad i drugi dolaze sa mnom.«

Lorensovi roditelji idu na bogosluženje u crkvu koja je blizu njihove kuće, ali Lorens* voli crkvu u centru grada. Zato on i njegovi prijatelji pešače 45 minuta do crkve, ali ta duga šetnja njima ne smeta. »Neki moji prijatelji misle da je čudno što imamo bogosluženje subotom, a ne nedeljom,« kaže Lorens. »Dok šetamo ja objašnjavam zašto mi radimo stvari na drugačiji način od drugih crkava. Pričam im ono što mislim da bi Isus želeo da oni znaju. Onda, na putu kući, mi razgovaramo o onome što smo naučili u crkvi tog dana.«

Jedan od Lorensovih prijatelja dolazi u crkvu s njim i priključio se dečjem horu. Ali, njegovi roditelji nisu bili srećni kad su čuli da on ide u crkvu subotom. Rekli si mu da će morati da nađe drugo mesto za život ako nastavi da ide u crkvu sa Lorensom. Zato je dečak otišao kod Lorensa na dve sedmice. Onda su mu jednog dana roditelji rekli da se vrati kući i obećali da će moći da ide u crkvu. Lorensov prijatelj voli Isusa i ne želi da ga ništa niti iko spreči da ide subotom na bogosluženje.

Svetkovanje subote

Nekoliko adventističke dece ide sa Lorensom u školu. Uskoro, oni treba da polažu državni ispit da bi se odlučilo ko može da ide u sedmi razred sledeće godine. Učitelji drže posebne časove subotom da pomognu đacima da se pripreme za ispit. Deca govore nastavnicima da je važnije slaviti Boga, nego ići u školu. Iako bi nastavnici i direktor mogli da prave probleme đacima koji ne dolaze na nastavu subotom, deca hvale Boga što su dosada nastavnici imali razumevanja i dozvoljavali im da propuste subotnje časove. Ponekad ih prijatelji pitaju: »Zašto ne dođete subotom u školu? Možete ići u crkvu posle nastave.« Lorens se trudi da im objasni značaj poštovanja Božjeg zakona.

* Lorensovo originalno ime je Loinçon [LOY-sohn] ali je pojednostvaljeno radi izlaganja.

Ne stidim se

»Ne stidim se da govorim o svojoj veri,« kaže Lorens. »Pričaću svojim prijateljima o Bogu čak i kad mi se oni podsmevaju.« Lorens je misionar. I mi možemo biti misionari ako govorimo našim prijateljima da volimo Isusa i pozovemo ih da slave Boga zajedno s nama. Hoćeš li biti misionar ove sedmice?

Misionski odeljak

- Oko dve trećine ljudi koji žive u Burundiju su hrišćani, prvenstveno rimokatolici. Jedna trećina sledi tradicionalna afrička verovanja i slavi duhove.
- Burundi ima skoro 114 000 adventista, to je jedan adventista na 78 ljudi. Većina njih živi na selu gde gaje stoku. Najveći grad, Budžumbura, ima mnogo manje adventista za svoju populaciju od 325 000 ljudi.

4. DRAGOCENA SUBOTA

Burundi

Današnja priča dolazi iz Budžumbura, glavnog grada Burundija. Ko može da pronađe Burundi na mapi? (*Neka pokuša neko dete*)

Još od malena, Belini roditelji učili su je da voli Boga i subotu. Ali, kada je krenula u školu, shvatila je da ne vole svi Boga i subotu kao ona.

Belina škola održavala je časove 6 dana sedmično, od ponedeljka do subote. Na početku svake školske godine, roditelji su joj pomagali da objasni učiteljima da ona slavi Boga subotom i da tog dana ne može biti u školi.

Usamljena

Učitelji u prvom i drugom razredu dozvoljavali su Beli da bude odsutna s nastave, ali njen učitelj u trećem razredu kazao joj je da neće dobiti potrebne ocene za testove koje je propustila subotom.

Bela je to rekla svojim roditeljima i oni su razgovarali sa direktorom škole. Direktor je kazao da od učitelja zavisi da li će Beli biti opravdano odsustvo ili ne. Belini roditelji su je podsticali da se moli za ovaj problem i konačno je učitelj dozvolio da subotnje ispitate polaže ponedeljkom.

Subotom se išlo na poludnevnu školsku nastavu i nastavnici su gotovo uvek davali kvizove kako bi bili sigurni da su đaci razumeli gradivo koje je bilo obrađivano te sedmice. Tako su svake subote imali 3 kviza i svakog ponedeljka Bela je morala da ih radi rano ujutro ili za vreme odmora.

Drugi đaci su primetili da nastavnik nije zadovoljan što Bela odsustvuje subotom. Počeli su da joj se podsmevaju i neki su rekli da je lenja, jer ne dolazi u školu. Bela se često osećala usamljenom u svojoj odluci da svetkuje subotu, ali njena porodica joj je pružala podršku i govorila joj da je bolje da se pokorava Bogu, negoli ljudima.

Dobrotvorni rad u gradu

Onda je vlast izdala zakon da svako, čak i deca, moraju da rade da bi očistili delove grada svake subote ujutro. Zbog ovog zakona, vlast više nije zahtevala da osnovne škole drže nastavu subotom, ali Bela je znala da onog trenutka kad je krenula u sedmi razred koji nije deo osnovne škole, od nje će se ponovo očekivati da pohađa nastavu subotom.

Bela i njena porodica počeli su da se mole da joj Bog omogući da bude u školi koja nije zahtevala prisutnost subotom. Vredno je učila da dobije dobre ocene i visoke rezultate na svojim testovima, i kada su deca polagala državni ispit, ona je imala dovoljno dobar rezultat da izabere školu koju će pohađati. Odabrala je školu koja nema nastavu subotom.

Dragocena subota

»Subota je za mene postala dragocenija, jer sam morala da se borim da bih je svetkovala,« kaže Bela. »Pozivam decu da budu verna Bogu, da poštuju Njegovu volju i Njegov zakon, čak i onda kada vam ljudi koji vas okružuju to otežavaju. Moja odluka da ostanem verna omogućila mi je da svedočim o svojoj veri drugima i da im pokažem da Bog nalazi načine za oni koji Mu veruju.«

Bela je u pravu. Kada poštujemo Boga u velikim ili malim stvarima, On nam pomaže. Drugi onda vide našu vernost i žele takođe da Ga poštuju.

Misionski odeljak

- Većina od 114 000 burundinskih adventista živi izvan gradova. Dosegnuti ljude u gradovima gde žive političke vođe, poslovni ljudi i nastavnici, veoma je važno.
- Adventistička crkva vodi malu kliniku u glavnom gradu, Budžumburi. Ova mala klinika uslužuje mnogo ljudi i na taj način ljudi postaju svesni rada koji obavlja adventistička crkva.
- Novi planovi su da se klinika pretvori u bolnicu. Deo subotnjeg dara trinaeste subote pomoći će da se ostvari prva faza ovog projekta.

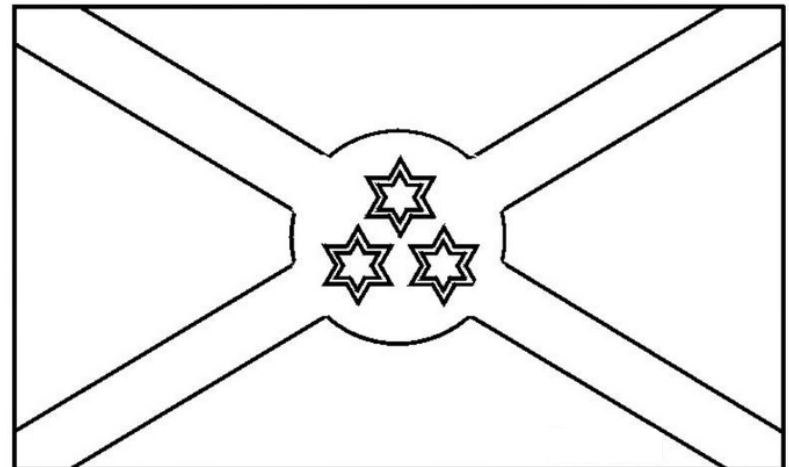
Aktivnost:

Obojite zastavu Burundija

Levi i desni trougao: zeleni

Gornji i donji trougao i zvezde: crvene

Dijagonale i krug: beli



5. PORODIČNI POSAO

Ruanda

Čeriti i Nataša su sestre. One žive u maloj zemlji Ruandi na istoku Afrike. (*Pokaži Ruandu na mapi*) Za Čeriti i Natašu svedočenje o Božjoj ljubavi je porodični posao. Svi su uključeni u njega.

Čeriti ima 10 godina. Ona se seća kada je imala ozbiljnu saobraćajnu nesreću i kada ju je nekoliko sekundi kasnije drugi auto skoro udario dok je još ležala ošamućena na drumu. »Kada razmišljam o ovom danu kada sam mogla da poginem,« kaže ona, »želim drugim da pričam o Isusu.«

Ona to i čini. Za vreme odmora u škola, Čeriti govori svojim prijateljima iz razreda o divnim stvarima koje je Isus činio u biblijska vremena i objašnjava im da On može činiti fantastične stvari i u njihovom životu. Ona im priča da je Isus njen Spasitelj i poziva ih da On bude i njihov Spasitelj. Onda ih poziva da krenu u crkvu sa njenom porodicom.

Čeriti je naučila šta treba da čini da bi njeni prijatelji bili srećni što su došli u crkvu. »Ja ih upoznam sa učiteljem i drugom decom, tako da se oni osećaju dobrodošlim. Delim s njima svoju subotnjoškolsku pouku da bi i oni znali o čemu govori,« kaže ona. »Ovo im pomaže da se osećaju kao deo razreda.

Polin govori o divnoj vesti

Jedna devojčica koju je Čeriti pozvala je njena drugarica Polin koja sada redovno dolazi u crkvu. Pre nekoliko meseci, Polin je pozvala svoju mamu da ide s njom u crkvu. Čeritina majka priča o Bogu sa Polininom i to je pomoglo Polininom mami da odluči da slavi Boga. Sada Polinina majka redovno dolazi u crkvu sa Polin. Sama proučava Bibliju i tako nalazi odgovore na pitanja o Bogu.

Nedavno je Polinina majka pitala Čeritinog oca da nazove telefonom njenog supruga i pozove ga u crkvu. Dva oca su nekoliko puta razgovarala telefonom. »Cela porodica je uključena u svedočenje mojoj drugarici i njenoj porodici,« kaže Čeriti. »Moj tata razgovara

sa Polininim o suboti i šta ona znači. Polinin tata rekao je mom da će jednom doći u crkvu sa Polin. Ja se molim za Polin i njenu porodicu. Znam koliko je meni važno da moja porodica voli Boga i da Ga zajednički slavimo. Želim da tako bude i sa mojom drugaricom.«

Nataša govori o svojoj veri

Nataša je Čeritina mlađa sestra. Ona je odlučna da učestvuje u svedočenju i da ne bude zanemarena.

»Ja pričam mojim prijateljima u školi o Isusu,« kaže Nataša. »Pozivam ih da dođu sa mnom u crkvu. Ako oni to žele, ja zamolim mamu da pita za dopuštenje njihove mame. Ako žive blizu nas, vodimo ih u crkvu s nama. Ponekad moji prijatelji provedu ceo subotnji dan s nama.«

Do sada je četvoro Natašinih prijatelja došlo u crkvu sa porodicom. Nataša je pozvala svoje rođake da dođu i oni su to učinili. »Njihov tata je takođe došao par puta u crkvu, ali mama još uvek nije,« kaže Nataša. »Mi se molimo za njih i njihove roditelje. Želimo da oni zajednički slave Isusa.«

Porodični posao

Čeritini i Natašini roditelji su srećni što devojčice pozivaju svoje prijatelje u crkvu. One žele da njihovi prijatelji i rođaci upoznaju Boga i da vole Isusa baš kao njih dve. »Ja želim da moji prijatelji budu sa mnom na nebu kada Isus dođe,« kaže Nataša. »Pozivam svu decu u subotnjoj školi da pozovu svoje prijatelje da dođu u subotnju školu,« dodaje ona. »Na taj način više dece će upoznati Boga.

Čeriti se slaže. »Deca širom sveta mogu da pozivaju svoje prijatelje u subotnju školu i na ovaj način mogu da govore ostaloj deci o Božjoj ljubavi. Bog želi da oni to čine sa svakim koga sretnu. Pozovite svoje prijatelje u crkvu. Možete se iznenaditi. Oni mogu doći i povesti i svoje porodice.«

Dečaci i devojčice, hajde da govorimo nekome o Božjoj ljubavi ove sedmice i da pokušamo da pozovemo nekoga da dođe u subotnju školu sledeće subote. To je jedan od načina da kažemo svetu da ga Isus voli.

Glavne informacije

- Ruanda leži severno od Burundija između Ugande, Tanzanije i Demokratske Republike Kongo. Kao Burundi, i Ruanda je mala zemlja sa velikom populacijom od skoro 10 miliona ljudi.
- Ruanda je brdovita zemlja sa farmama po čitavoj zemlji, ali najviše po kamenitom tlu. Za vreme kljanja Ruanda izgleda kao da je zeleni prekrivač prebačen preko njenog reljefa.
- Glavni i najveći grad je Kigali sa populacijom od 656.000 ljudi.

6. MOLITVA DELUJE

Ruanda

Današnja priča dolazi iz Kigalija, Ruande.

Abigejl i njena braća su odrasli u porodici koja voli Boga. Ona posebno voli izviđače.

Kampovanje

Jednog dana Abigejlin vođa izviđača izjavio je da će izviđači kampovati na obalama jezera Viktorija u Tanzaniji, u velikoj zemlji istočno od Ruande. (*Pokažu Ruandu, a zatim pokaži južni deo jezera Viktorije u Tanzaniji*) Bili su pozvani izviđači iz cele istočne Afrike.

Abigejlini roditelji odlučili su da pošalju Abigejl i njenu braću na kampovanje. Znali su da je ovo dobra prilika za decu. Abigejl i njena braća bili su uzbuđeni pri samoj pomisli na drugu zemlju u kojoj će upoznati izviđače iz raznih mesta.

Nakon duge vožnje autobusom, izviđači su stigli na mesto predviđeno za kampovanje. Oko 12 000 njih okupilo se iz čitave istočne

Afrike – iz Ruande, Burundija, Tanzanije, Ugande i Kenije. (*Pokaži ove zemlje na mapi*) Izviđači su upoznali decu iz svih ovih zemalja i sklopili nova prijateljstva. Imali su razne kreativne radionice, seminare učenja znakovnog jezika itd. Takođe su imali i duhovne sastanke.

»Nauči nas moliti se«

Tema tečaja bila je »Naučiti nas moliti se.« Za vreme svakodnevnih jutarnjih bogoslužjenja i časova deca su učila nove načine za molitvu. »Naučila sam da je važno slaviti Boga zbog onoga što je On, a ne samo da Mu zahvaljujem za ono što je učinio za mene,« kaže Abigejl. »Zahvalnost je važna, ali slaviti Boga što nas voli je još važnije.« Abigejl i ostali su naučili kako da u veri traže ono što im je potrebno i da znaju da Bog sluša svaku našu reč kada se molimo s verom.

»Pričanje s Bogom je kao kad pričam sa svojim najboljim prijateljem,« dodaje Abigejl. »Mogu da otvorim svoje srce Bogu i da Mu kažem kako se osećam. Moji roditelji su nas naučili kako da razgovaramo s Bogom, ali ovaj tečaj mi je otvorio oči za novo razumevanje molitve.

Deca su se vratila uzbuđena zbog onog što su čula. Podelila su svoja razmišljanja o molitvi sa svojim roditeljima i nove ideje sproveli u praksi. »Tako sam srećna što nas moji roditelji toliko vole da se žrtvuju da nas pošalju u adventističke škole i na tečajeve gde možemo naučiti kako da budemo bolji hrišćani,« kaže Abigejl.

Vera na delu

Nekoliko meseci kasnije lopov je obio malo porodičnu radnju i ukrao torbu sa novcem i pozivnicama za venčanje Abigejline sestre. Gubitak novca bio je ozbiljan, a ni za novo štampanje pozivnica nije bilo vremena, niti novca. Porodica nije bila sigurna šta da radi, zato su se molili da im Bog pomogne da isplate račune, a da ipak ostane novca i za venčanje. Prijatelje su telefonom pozvali na venčanje, a Bog se postarao da bude dovoljno novca za venčanje i plaćanje drugih računa. »Molitva deluje!« rekla je Abigejl.

Molitva *zaista* deluje. Hajde da se sada pomolimo i zahvalimo Bogu što nas voli i što želi da čuje naše brige. (*Završite vesti molitvom; molite se naročito za decu Istočno-centralne afričke divizije*)

- Većina Ruandana živi u okruglim kolibama sa slamnatim krovovima na svojim farmama koje su rasute po brdima. Uzgajaju se slatki krompir, pasulj, banane, kukuruz, žito i voće. To je osnovni izvor hrane za porodice.

- Ruandani izražavaju svoju kulturu kroz poeziju i razne vještine. Oni su najpoznatiji po grnčarstvu, pravljenju korpi od pruća, urezivanju u drvo i pretvaranju tikvi u kontejnere za kućnu upotrebu.

- Dve glavne grupe ljudi u Ruandi su Tutsi i Hutu. 1994. godine izbio je rat između ove dve grupe i poginulo je skoro milion ljudi. Hiljade su završile u izbegličkim kampovima gde su ostali godinama pre nego što su se vratili u svoju domovinu.

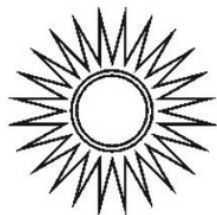
Aktivnost

Zastava Ruande:

Gornja štrafta: svetlo plava

Središnja štrafta i sunce: žuto

Donja štrafta: zelena



7. TAKO MALA STVAR

Ruanda

Današnja priča dolazi iz Ruande, male zemlje na istoku Afrike. (*Pokaži Ruandu na mapi*)

Ivet je pažljivim koracima hodala prašnjavim putem. Njena ruka je pridržavala plastični bokal vode koji je nosila na glavi. Bokal je bio težak i ona nije htela da prospe ni jednu kap dragocene vode. Svakog jutra kada je sunce izlazilo iza brda blizu njene kuće, Ivet se budila, brzo oblačila i izlazila iz kuće. Uzela je bokal za vodu i žurila na izvor. Čekanje na izvoru potrajaće kraće ako stigne rano. Pristigla je i čekala svoj red da napuni bokal. Zatim ga je podigla na glavu i krenula nazad.

Kada se vraćala kući, često je prolazila pored dece koja idu u školu. Đaci su bili obučeni u tamne suknje ili pantalone, bele košulje, i tamne kravate. *Izgedaju tako pametno u svojim uniformama*, razmišljala je dok je prolazila. Njeni koraci su se usporili dok je mislila o deci koja uče da čitaju, uče matematiku i recituju naglas svoje lekcije u školici. Glasno je uzdahnula i ubrzala hod. Njena majka ju je čekala kod kuće. Trebalo je pripremiti obroke, zaliti baštu i oprati veš.

Žan Klod

Žan Klod je koraćao uskom stazom iza porodične krave. Vodio ju je granom koju je slomio sa niskog drveta. Njegov posao je bio da kravu drži podalje od komšijskih bašti dok pase, i da je čuva od drumu u blizini po kom su fijukali automobili i kamioni.

Žan Klod je pogledao brda kojima je mali komad porodične zemlje bio okružen. Kada su padale kiše kao što je to bilo ove godine, polja su dobila mnoge nijanse zelene boje. Njihove dobro očuvane bašte izgledale su kao zeleni prekrivač koji je majka napravila od odeće krpeći je. *Ruanda je tako divna*, razmišljao je Žan Klod.

Truba velikog kamiona prenula je dečaka i on je požurio za kravom. Toplo popodnevno sunce ju je ulenjilo i delovala je stalno gladno.

Čuo je zveket srećnih glasova koji su se međusobno dozivali, i ugledao je stazu na kojoj su deca žurila kući iz škole. Koristio je svoju granu da gurka kravu sa staze da bi deca mogla da prođu, a da se pri tom ne uprljaju. On ih je posmatrao i pitao se da li će on ikada moći da ide u školu. Imao je već 10 godina, a njegova porodica još uvek nije mogla da mu priušti školovanje. Otac mu je objasnio da njihova mala bašta ne donosi dovoljno novca za školsku opremu. Ali u svom srcu Žan Klod je nastavio da se nada da će jednoga dana, možda, moći da ide.

Tako mala stvar

Ivet i Žan Klod su dvoje od mnogo dece u Ruandi koja ne idu školu, jer njihovi roditelji ne mogu to da im priušte. Iako većina škola u Ruandi više ne naplaćuje upis, roditelji moraju da obezbede školske uniforme i opremu. Ako to ne mogu da učine, onda deca ne mogu ići u školu, a bez obrazovanja deca neće moći da se oslobode siromaštva kada odrastu. Shodno tome, ni oni neće moći da pošalju u školu svoju decu jednog dana.

Ovog tromesečja deo dara trinaeste subote će pomoći da se kupe školske uniforme za decu iz Ruande da bi mogla da idu u školu. Neka deca potiču iz adventističkih domova, druga ne, ali će pohađati adventističku školu u svom selu ili gradu. Mi kao deca možemo učiniti mnogo da promenimo život dece u Ruandi. Školska uniforma je tako mala stvar, ali će učiniti tako veliku promenu u životu deteta koje nije imalo mogućnost da ide u školu.

Hajde da štedimo novac ovog tromesečja da bismo mogli da damo poseban dar i pomognemo deci da upoznaju Božju ljubav i govore o njoj drugima. To je jedan način da budemo misionari za Isusa.

Poseban dečji projekat

- Ako deca nauče da čitaju i pišu i ako nauče matematiku, to će ih učiniti boljim građanima. Naučiće stvari koje će im biti potrebne kad odrastu.
- Vlada u Ruandi želi da svako dete ude u školu. Oni omogućavaju besplatno školovanje, ali roditelji moraju da plate školski pribor i uniforme. Školska uniforma može koštati između 15 i 20 dolara. Međutim, čak i ova mala suma je previelika za neke roditelje.
- Ovog tromesečja deo trinaestog dara pomoći će deci Ruande da dobiju uniforme koje su im potrebne da bi išli u školu.

8. LUIZIN MISIONAR

Ruanda

Današnja priča govori o Arsenu, dečaku koji živi u Kigaliju u Ruandi. (*Pokaži Ruandu na mapi*)

Arsenova porodica je adventistička i on pohađa adventističku školu. Vlada želi da svako dete u Ruandi ide u školu i zato plaća učitelje čak i u crkvenim školama. Roditelji mogu izabrati školu u koju žele da njihovo dete ide. Zbog toga mnogo dece u Arsenovoj adventističkoj školi ne potiču iz adventističkih domova. Na ovaj način škola je istinsko misionarsko polje.

Luiz

Jedna od Arsenovih drugarica iz razreda je Luiz koja živi u njegovom susedstvu. Luizina porodica ne pripada nijednoj religiji i ne ide ni u jednu crkvu. Zato je Arsen pozvao Luiz da ide u crkvu sa

njegovom porodicom. Pričao joj je o interesantnim stvarima koje deca rade u subotnjoj školi i Luiz se složila da ide. U subotu ujutro Arsen je prošetao do Luizine kuće, a zatim su otpešačili u crkvu koja nije jako daleko.

Arsen je upoznao Luiz sa decom u subotnjoj školi da bi se ona osećala dobrodošlom. Deca su je pozdravila osmesima i kazala da su veoma srećna što je došla. Luiz se jako dopala subotnja škola zbog veselih pesama i priča iz Biblije. Pitala je Arsena da li bi mogla ponovo da dođe. Naravno, Arsen ju je opet pozvao. Svaki put je dolazila do Arsenove kuće, a zatim su zajedno pešačili do crkve.

Vremenom, Luiz se pridružila dečjem horu i trinaeste subote je pevala sa decom na programu. Volela je crkvu, a učila je da voli i Boga.

Čak i kada se njena porodica preselila u drugi kraj, Luiz je našla načina da dolazi u crkvu. Arsen, njegova sestra ili njihovi prijatelji uvek su sedeli s njom. Luiz je rekla da su njeni roditelji srećni što ona ide u crkvu i uči o Bogu, ali nisu želeli da dolaze s njom.

Potreba za Bogom

Onda se dogodilo nešto veoma tužno. Luizini roditelji su umrli. Luiz je otišla da živi sa svojom starijom sestrom, ali je nastavila da ide u crkvu gde je imala prijatelje i gde je upoznala Isusa.

Danas Luiz ide u internatsku školu daleko od doma. Školu sponzorise druga religija, tako da Luiz ne može da ide u adventističku crkvu za vreme školske godine. Arsen je ne viđa osim za vreme školskih raspusta, ali shvata da ga je Bog podstakao da pozove Luiz da ide sa njim u crkvu. »Drago mi je što sam je pozvao«, kaže on. »Barem je imala šansu da upozna Boga pre nego što ode u tu daleku školu.«

Arsen i njegova porodica se mole za Luiz; on nas je zamolio da se i mi molimo. Hajde da se pomolio da Luiz nastavi da voli Isusa i da Ga sledi iako ne može da ide u crkvu dok je u školi. To je jedan od načina na koji možemo biti misionari nekome ko je daleko. Koji je drugi način da budemo misionari? *(Neka odgovori neko dete)* Da, možemo da damo svoj dar. *(Završi vesti molitvom)*

Misionski odeljak

- Od gotovo 10 miliona ljudi u Ruandi, 445 556 njih su adventisti. To znači da na svake 22 osobe u Ruandi dođe po jedan adventista.

- Obučavanje dece i mladih da govore o svojoj veri i da služe Bogu kao odrasli, veoma je važno. Deo trinaestog dara ovog tromesečja pomoći će u obučavanju dečjih vođa i obezbeđivanju materijala da se deca nauče kako da svedoče o svojoj veri i da žive za Isusa. Naš dar će takođe pomoći da se izgradi crkvena višenamenska zgrada na adventističkom univerzitetu u Kigaliju.

Aktivnost

Učimo kinijaruanski jezik

Evo nekih reči i fraza na kinijaruanskom, jeziku Ruande. Naglašeni slogovi su napisani velikim slovima.

Najčešći izrazi	Izgovor
Blagoslovena	I-sa-ba-to n-ZI-za
Dobrodošli	mo-ra-ka-ZA ne-za
Zdravo	mo-RA-ho
Da	JE-go
Ne	O-ja
Doviđenja	mo-ra-BEJ-ho
Ja se zovem . . .	i-zi-na dja n-ge ni . . .
Kako se zoveš?	vit-kvan-de

9. BEG U NADU, prvi deo

Kenija

Današnja priča dolazi iz južne Kenije. (*Pokaži Keniju na mapi*)

»Čita!« Šinai je zadihano uzviknuo. »Brzo! Ispod kreveta!« Gurnuo je svoju malu sestru ispod kreveta u svojoj blatnjari. Mala Naeku pomerila se prema hrapavom zidu. Krevet napravljen od kravlje kože raširene preko nekih grana, nije nudio mnogo zaštite, i deca su zadrhtala kad su čula čitino duboko grlato mumljanje blizu ulaza u kolibu.

Konačno su zaspala ispod kreveta i čita je prošla. Kad se Naeku probudila sledećeg jutra, izvirila je iz kreveta i izašla dršćući pored svog brata. Njena tanka košulja nije mogla da otkloni jutarnju hladnoću. Creva su joj krčala, ali znala je da u kući nema hrane.

Šinai i Naeku su Masai deca. Živeli su u maloj kolibi koja se zove *maniata* na ravnici južne Kenije. Život za Masae nikad nije lak. Otkad im je majka umrla na porođaju, otac je često ostavljao decu samu po nekoliko dana i utapao svoju tugu u jakom piću. Deca su gladovala, a komšija im je ponekad donosio mleko od njegove krave.

Naekina nova škola

Jednog dana kad je Naeku imala 5 godina, jedan čovek je došao da razgovara sa njenim ocem. Dugo su pričali, a onda je otac pozvao Naeku iz ćoška kolibe i kazao joj: »Idi sa ovim čovekom. On će te odvesti u školu.«

Naeku je poslušno sledila čoveka do njegovog automobila. Razmišljala je šta će joj se dogoditi, ali je bila previše uplašena da bi pitala. Čovek je osetio njen strah pa joj je kazao: »Svideće ti se tvoja nova škola. Život će ti biti lakši tamo.«

Prašina se dizala dok se auto truckao po neravnom putu. Naeku je bila gladna i žedna, ali se nije bunila. Uskoro su stigli u kraj sa mnogo zgrada. Auto se zaustavio i izašla je jedna žena da ih pozdravi. Čovek je upoznao Naeku sa ženom koja je bila direktorica škole. Devojčica je stidljivo iskoraknula pognute glave da primi ženin mio

dodir po glavi, što je bio uobičajeni pozdrav u njihovoj kulturi. Onda je direktorica ljubazno pozvala Naeku da uđe i vidi svoj novi dom.

Novo iskustvo

Ušli su u veliku zgradu i stali u ogromnoj sobi. Redovi kreveta nalazili su se pored zidova i u sredini sobe. Nisu bili kao očevo krevet od kravlje kože koji je imala kod kuće. Ovi kreveti imali su dušeke i mekane navlake na njima! »Ovo je tvoj krevet,« kazala je žena smešeći se. Devojčica je stavila oskudan prtljag u kutiju i gurnula je ispod kreveta.

Zatim je sledila ženu u drugu sobu gde je ugledala tanjir kuvanih manioka, matoke^{*} i malo tikvica. Direktorica se nasmejala, klimnula glavom i Naeku je sela i halapljivo pojela. Po prvi put u nekoliko poslednjih meseci stomak joj je bio pun.

Nakon ovog obroka direktorica je prošetala Naeku kroz dvorište prema drugoj zgradi. Naeka je čula decu kako glasno pevaju lekciju unisono. Nije bila sigurna šta znači ovo pevanje. Ušle su u sobu, a Naeku je zurila u pod dok ju je direktorica upoznavala sa novom učiteljicom i decom iz razreda. Jednostavna betonska zgrada bila je ispunjena jednostavnim drvenim klupama i stolovima, ali Naeku nije videla nikada nešto tako lepo!

Gorka samoća

Naeku se brzo privikla na svoj novi dom i raspored. Volela je školu i brzo se uklopila s drugom decom. Ali za vreme tihih noćnih časova osećala je gorku samoću dok je razmišljala o svom bratu, usamljenom u porodičnoj blatnjari, i o sestrici koja je živela s njihovom tetkom. Često je, dok je mislila da je niko ne vidi, tiho plakala. Želela je da i oni idu u školu i imaju bolji život kakav je ona sada vodila.

Sledeće subote ćemo saznati šta se desilo sa Naeku u njenoj novoj školi. Do tada, hajde da se molimo za Masai decu čiji životi

* *Matoke* je vrsta banane koja se kuva i najčešće izgnječi kao pire. To je običajena hrana u Keniji i najvećem delu istočne Afrike.

su teški i često nemaju mogućnost da idu u školu kao vi. *(Završite vesti molitvom)*

• Masai je nomadski narod koji gaji stada stoke, žive u južnom delu Kenije i severnom delu Tanzanije. Stada su njihovo bogatstvo i oni se sele iz mesta u mesto da bi pronašli sveže pašnjake za svoju stoku. Često žene i deca ostaju iza, dok muškarci i dečaci slede životinje na nove pašnjake.

• Većina Masai naroda živi u malim kućicama, takozvanim *kraalima* ili *bomama* (na Svahili jeziku), koje su načinjene od cepanica zalepljenih balegom. Kraal ima dovratnik, ali često bez vrata koja bi štitila ukućane od divljih životinja.

10. BEG U NADU, drugi deo

Kenija

(Kratko ponovite priču od prošle subote pre nego što nastavite čitanje).

Naeku se sviđala njena nova škola gde je naučila da čita i piše i da voli Boga. Ali, nedostajali su joj brat i sestra. Za vreme školskog raspusta Naeku je bilo dozvoljeno da ode kući na tri dana. Bila je srećna što može ponovo da vidi brata i sestru, ali je ta sreća bila još veća kada je saznala da i njen brat ide u školu. Međutim, on je morao svakog dana mnogo da pešači do škole, a često je bio i gladan.

Kako je upoznavala Isusa, Naeku je otkrila da svoje brige može da iznese Bogu. Počela je da se moli Boga da podari njenom bratu i sestri bolji život.

Vremenom je Naekin otac shvatio da ne može valjano da se brine za svoju decu. Dozvolio je sinu da ide u internatsku školu, a kada je i

Naekina mlađa sestra došla u internat adventističke škole, Naekinoj sreći nije bilo kraja!

Zauzeta pomaganjem drugima

Naeku se seća kako je bila uplašena i koliko je tugovala za domom kad je prvi put došla u školu. Bilo joj je potrebno vreme da razume da je škola njen dom, gde je voljena i zaštićena. Tako da kada nova devojčica dođe u školu, Naeku se sprijatelji s njom i pomogne joj ude u kolotečinu školskog života. »Ja pokušavam da im pomognem, jer se sećam koliko sam bila usamljena kad sam došla,« kaže ona tiho.

Đaci se uče odgovornosti dok sami peru svoju odeću, održavaju Kampus čistim i dok brinu za svaku biljku. A za vreme jutarnjih i večernjih bogoslužjenja i subotom oni uče da ih Isus voli i da želi za njih ono što je najbolje. Vremenom deca uče da i ona zavole Isusa. »Tako se radujem što me je Isus doveo u ovu školu«, kaže Naeku stidljivo. »Ovde sam naučila da Ga volim i verujem Mu da će me čuvati. Sada znam da je Isus taj koji je sačuvao mog brata i mene od čite kad sam bila mala.«

Sanjajući nemoguće

Naeku dobro napreduje u školi. Naučila je da može postati bilo šta ako vredno uči i ako veruje Isusu. »Ja bih želela da nastavim srednju školu, a zatim i fakultet. Jednog dana volela bih da postanem pilot,« kaže Naeku. Iako ona nikada nije ni videla avion izbliza, niko je ne obeshrabruje u njenim snovima. U adventističkoj školi, Masai deca uče da je uz Božju pomoć sve moguće, pa čak i da postanu piloti.

Međutim, Naeku se priseća da kod kuće u njenom selu, kao i u ostalim Masai selima u istočnoj Africi, mnoga deca još ne idu u školu. Mnoge devojčice su primorane da se udaju veoma mlade, neke čak pre svog dvanaestog rođendana. Za njih život je jako težak. »Ja mogu da se nadam boljem životu, jer me je Boga spasio i dao mi je nadu,« kaže ona. »To želim svakom Masai detetu.«

Naši misionarski darovi pomažu da se pruži nada Masai deci i svakom dečaku i devojčici širom Afrike i celog sveta.

11. MALI UČITELJ

Kenija

Današnja priča dolazi iz Najrobija, glavnog grada Kenije. (*Pokaži Keniju na mapi*)

Diksi ima samo 5 godina, ali ona već poučava drugu decu. Njen komšija Glen ima 8 godina, ali nije znao da se lepo igra sa drugom decom. Ponekad bi gurao druge, nekad bi im otimao stvari ili ih udarao. Kada se Glen ovako ponašao, nije bilo zanimljivo igrati se s njim. Jednom kada se ružno ophodio prema jednom detetu, Diksi mu je rekla da se izvini. Glen je poslušao i vremenom je naučio da bude ljubazan. Diksi je bilo drago, njegova mama je bila srećna, a i Isus je bio srećan.

Mali učitelj

Diksi ne pomaže samo deci na igralištu. Ona poučava decu i u subotnjoj školi. Vodi pevanje, a ponekad, dok njena mama priča priču, Diksi visoko drži pouku da bi sva deca mogla da vide slike. Kada dete zaboravi da bude mirno i tiho za vreme subotnje škole, Diksi je navikla da tiho pokaže detetu tužno lice. Deca su naučila da to znači da treba da budu mirni kako bi svi mogli da čuju učiteljicu.

Jednog dana, Diksi je pozvala Glenu da dođe s njom u subotnju školu. Glenu se dopalo i pitao je Diksi da li može da ide opet s njima. »Bićeš dobrodošao«, rekla mu je.

Letnja biblijska škola

Diksi je pozvala Glenu u letnju biblijsku školu. Glen je dolazio i pozivao i svog rođaka. Mirno je slušao i pomagao svom rođaku da bude miran. Dečaci su dolazili svaki dan, a nakon završetka letnje biblijske škole nastavili su da dolaze u subotnju školu. Diksi je bila ponosna na Glenu zbog promena koje je načinio u svom životu.

Glenova porodica se odselila, ali je on pronašao adventističku školu u blizini svog novog doma. Diksi je srećna što je Glen nastavio da ide u subotnju školu.

- U Masai narodu, muškarci često imaju više od jedne žene, a ponekad čak pet i šest. Devojčice se udaju sa 12 ili 13 godina, a ponekad i ranije. Kada se devojčica udaje, njen muž ili njegova porodica plaća miraz od nekoliko grla stoke. Na taj način, devojčica se vrednuje po bogatstvu koje može da donese svojoj porodici.

- Mnogi Masai roditelji ne misle da je obrazovanje bitno za devojčice, tako da mali broj njih ide u školu. Često se one spasavaju od ranih brakova i odvođe u internatske škole, gde će biti bezbedne i gde mogu da uče. Roditelji će im dozvoliti da ostanu u školi jedino ukoliko vide korist od toga što njihove ćerke uče da čitaju i pišu.

Aktivnost

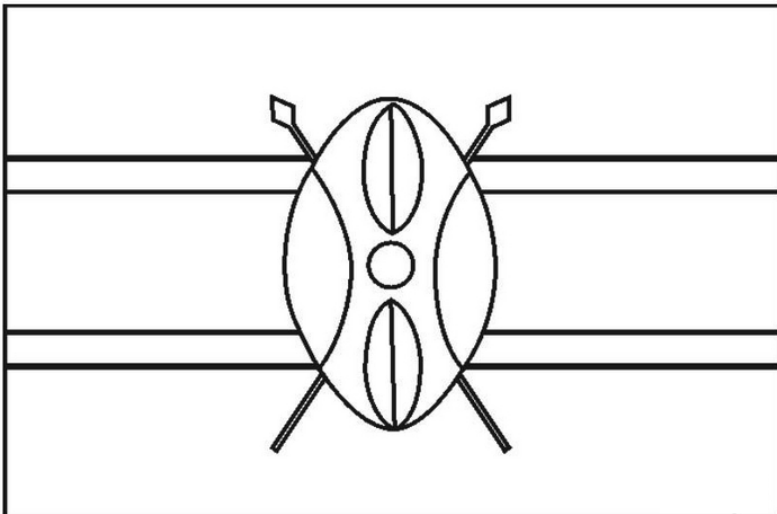
Kenijska zastava

Gornja štrafta, levi i desni deo štita: crna

Središnja štrafta i štit: crvena

Donja štrafta: tamno zelena

Šare na štitu, koplja i uske štrafte: bele



Vođa u obdaništu

Diksi ne poučava samo decu u subotnjoj školi. U obdaništu je pomogla deci da nauče da pevaju. Njena učiteljica je bila srećna što je Diksi bila dobar primer ostaloj deci u razredu. Čak su i neki roditelji videli Diksi kako otpočinje čas i bili su srećni što su njihova deca u ovoj školi.

Diksi ima tajnu svog vedrog duha koji je uvek spreman da vodi. »Ja volim da pričam s Isusom«, kaže ona. »Pričam sa Njim ujutro pre nego što krenem u školu i ponovo uveče pre spavanja. A pričam s Njim i u toku dana. Znam da Isus voli da sluša decu kako se mole, a ja želim da učinim Isusa srećnim.«

»Ja sam jedina adventistkinja u našem susedstvu,« dodaje Diksi. »Moji prijatelji nisu adventisti i ponekad me druga deca zovu da gledamo filmove subotom. Umesto da kažem ne, ja sam uzela hrišćanske filmove da gledam sa mojim prijateljima. Svideli su im se filmovi i proveli smo lepo vreme zajedno radeći ono što je Isusa učinilo srećnim.«

Diksi je u pravu, dečaci i devojčice. Kada drugima govorimo o Božjoj ljubavi, mi činimo Isusa *veoma* srećnim.

Glavne informacije

- Kenija leži na istočnoj obali Afrike. Njen glavni grad je Najrobi koji se nalazi na visoravni u južnom delu zemlje. Najrobi je moderan grad sa više od 2 miliona ljudi. Kao i većina velikih gradova, Najrobi ima i bogate i siromašne stanovnike, a najveći deo siromašnih u Najrobiju su deca bez domova ili roditelja koji će se brinuti za njih.

- Kenija ima oko 32 miliona ljudi, a više od 600 000 njih su adventisti. To je jedan adventista na 76 ljudi. Međutim, 75 od 76 nisu adventisti, tako da ima još puno posla koji ovde treba da se obavi.

12. MLAĐI BRAT VODI

Uganda

Kenet se dosađivao. Njegovi najbolji prijatelji otišli su u internatsku školu i nije imao nikoga s kim bi se igrao. Sva njegova braća i sestre bili su stariji od njega i nisu hteli da se igraju s njim.

Onda mu je sinula ideja. Pitao je roditelje da mu dozvole da ide u adventističku internatsku školu gde su bili njegovi prijatelji. Dve njegove sestre su takođe molile roditelje da pošalju Keneta u internat. Konačno, roditelji su se složili i Kenet je s nestrpljenjem dočekao trenutak da se pridruži svojim prijateljima u internatu.

Otkrića u školi

»Prvo mi se škola dopala, jer su moji prijatelji bili tamo,« kaže Kenet, »ali, sada je volim i zbog učitelja i biblijskih časova; uživam u svakodnevnim bogoslužjenjima koje imamo. Posebno volim subotnju školu, jer moja crkva nema zanimljive časove za decu na kojima će ona učiti o Bogu.«

Dok je Kenet proučavao svoju biblijsku pouku, počeo je da primećuje razlike između onog što uči crkva njegove porodice i adventistička crkva. »U crkvi koju posećuje moja porodica, učitelji nam kažu nešto o Bogu, ali nam ne pokazuju gde to piše u Bibliji,« kaže Kenet. »U školi moji učitelji nam nešto kažu, a onda to pročitaju u Bibliji, tako da mi možemo da znamo da je to istina. Počeo sam da shvatam da ono što uči moja crkva nije potpuno tačno.«

Svedočenje porodici

Kada je Kenet otišao kući za raspust, razgovarao je sa svojim roditeljima o nekim stvarima koje je učio u školi. Njegovi roditelji nisu bili ljuti što je on učio više o Bibliji, ali kada ga je otac pitao da li on želi da postane adventista, Kenet nije odgovorio, jer nije hteo da ga naljuti.

Kenet je kasnije rekao majci da želi da bude adventista i ona mu je rekla da pažljivo razmisli pre nego što donese odluku. Sledećeg

dana joj je Kenet rekao da je siguran da želi da postane adventista. Njegovoj majci je bilo drago i sada Kenet proučava Bibliju i priprema se za krštenje.

Kenet je pozvao svoju majku da pođe s njim u crkvu kad je on na raspustu. Njegov otac radi subotom i nije zainteresovan da promeni religiju.

Adventističko obrazovanje se isplati

Kenetov stariji brat školuje se u adventističkoj srednjoj školi i takođe se priprema za krštenje. »Nas dvojica smo jedini u porodici koji smo išli u adventističke škole i jedini želimo da postanemo adventisti,« kaže Kenet. »To pokazuje da se adventističko obrazovanje isplati!«

»Imamo dobru veru«, kaže Kenet, misleći na adventističku crkvu. »Bog želi da to znaju i drugi. Na nama počiva zadatak da im kažemo. Molite se da moj brat i ja imamo mudrosti da znamo kako da svedočimo o Božjoj ljubavi našoj porodici i prijateljima.«

Kenet obavlja misionarski posao. Hajde da se sada pomolimo za njega i njegovog brata. (*Završite molitvom*)

Glavne informacije

- Centralno-istočna afrička divizija obuhvata sledeće zemlje: Burundi, Demokratsku Republiku Kongo, Džibuti, Eritreju, Etiopiju, Keniju, Ruandu, Somaliju, Ugandu i Tanzaniju. Sedište divizije je u blizini Najrobija u Keniji.

- U istočnoj Africi ima oko 2,4 miliona adventista, to je jedan adventista na 116 ljudi.

- Divizija ima ljudi iz stotinu različitih etničkih grupa, koji govore stotine različitih jezika; međutim, tri najrasprostranjenija jezika su engleski, francuski i Svahili, trgovački jezik istočne Afrike.

Ako će vaše odeljenje imati program za odrasle trinaeste subote:

- Pošaljite poruku da podsetite roditelje na program i da ohrabrite decu da donesu svoj dar za trinaestu subotu 27. marta.

- Dok prikupljate dar trinaeste subote, podsetite ih da će se njihov dar iskoristiti za širenje Božje reči širom sveta, a da će jedna četvrtina ići direktno u Centralno-istočnu afričku diviziju kao pomoć završavanju projekata nabrojanih na kraju ovog materijala. Kao dodatak, podsetite decu na poseban dečji projekat za školske uniforme za decu u Ruandi koja, ukoliko nemaju uniforme, ne mogu da idu u školu.

- **Ako se vaše dečje odeljenje neće pridružiti starijima** posebnim programom, predstavite dečji projekat za vreme misionarskog stiha.

- Podsetite decu da donesu dar trinaeste subote. Izbrojte novac i recite deci koliko su doneli za misiju u toku tromesečja i koliko su doneli današnje trinaeste subote. Pohvalite iz za ono što su učinili i kažite im da će njihovi darovi promeniti život mnoge dece širom sveta.

TRINAESTA SUBOTA

ISPUNJENJE SNA

Dezire je stajala blizu ulaznih vrata male kuće koja je pripadala njenoj majci. Nervozno je vukla svoju novu belu košulju i tamno-plavu suknju dok je čekala svoju drugaricu Ivon. U tom trenutku Ivon se pojavila na uglu i pohitala prema Dezire. »Požuri!« rekla je Ivon radosno. »Hajde da odemo rano u školu da bismo mogle da sedimo zajedno u razredu.

Danas je Dezirin prvi dan u njenoj novoj školi. Ona je starija od većine njenih drugara prvaka u razredu, zato što nije mogla da ide u školu prošle godine. Njen otac je umro, tako da je majka naporno radila da prehrani Dezire i njenog malog brata Fabrisa. Ivon je uhvatila Dezire za ruku i išle su tako zajedno do škole od njene kuće preko brda u blizini.

Dok su pešačile do škole, devojčice su srele decu koju su poznavale i uskoro se Dezire opustila i uživala u sreći svog prvog dana u školi. Pronašle su svoju učionicu i stale pored ulaznih vrata. Kada je njihove učiteljica pristigla i pozvala ih unutra, devojčice su se čvrsto držale za ruke. Pronašle su sto sa dve stolice i tu se smestile.

Dezire je protrljala ruke o sto. Konačno se njen san da ide u školu ostvario. Prešla je rukom po uniformi koju je nosila. Izgledala je kao i uniforma ostalih devojčica. Ona je bila deo njih.

Dezire i Ivon idu u adventističku školu u Kigaliju, u Ruandi. Gotovo polovina dece iz te škole nisu iz adventističkih domova. Škola je pravo misionarsko polje, jer ovde deca uče više od čitanja i pisanja. Dve devojčice i njihovi drugari iz razreda naučiće da ih Isus voli i da želi da bude njihov prijatelj.

Dezire počinje da otkriva Božju ljubav, jer je neko čuo da je ona želela da ide u školu, ali nije imala novca za uniformu. Jednog dana jedna ljubazna žena pokucala je na njena vrata i majka je otvorila. Dve žene su dugo razgovarale. Onda je majka pozvala da Dezire da uđe u sobu. Ona je stidljivo zakoračila i sela pored majke.

Posetilac ju je pogledao i nasmejao se. »Da li bi želela da ideš u školu?« upitala ju je žena.

»Da, gospođo,« rekla je Dezire tihim glasom gledajući u pod.

»Da li bi želela da ideš u adventističku školu ovde preko brda?« pitala ju je.

»Da, gospođo,« ponovila je Dezire. Ovoga puta se u njenom glasu osećao tračak nade.

»Mislim da ti možemo pomoći,« kazala je žena, smešeći se. Rekla je Dezire da ustane i devojčica je poslušala. Žena je izvadila tanki komad odeće iz svoje torbe i stavila na Dezirino rame. Izmerila je rastojanje od jednog ramena do drugog. Onda je izmerila struk i

visinu do kolena. Nakon svakog merenja, žena je zapisivala nešto na malom parčetu papira.

»Mislim da možemo naći uniformu u tvojoj veličini,« rekla je žena sa uzdahom olakšanja. Po prvi put za vreme ženine posete, Dezire se usudila da je pogleda u lice. Videla je njen osmeh i pitala se u sebi: *Da li je ovo moguće? Da li ću zaista moći da idem u školu kao druga deca i da naučim da čitam, pišem, da naučim matematiku?* Devojčica je pogledala u majku i videla suzu u njenom oku. Nasmejala se.

Nakon nedelju dana žena se vratila. Majka je pozvala Dezire u sobu. Ona je ušla, a oči su joj se raširile kada je videla da posetilac nosi paket zamotan u braon papir i vezan mašnom.

»Ovo je za tebe,« kazala je žena, pružajući paketić Dezire.

»Hvala vam,« devojčica je jedva uspjela da prošapće. Onda je tako čvrsto držala paket kao da će se slomiti ako ga ispusti.

»Otvori ga,« kazala joj je žena. Dezire je pažljivo odvezala traku. Izvadila je belu košulju i plavu suknju – svoju novu školsku uniformu. Zurila je u odeću. *Mogu da idem u školu!* mislila je u sebi. *Mogu da naučim da čitam i pišem! Jednog dana ću moći da pomognem majci!* »Hvala vam«, ponovo je prošaputala ženi koja je upravo ostvarila njen san. »Hvala vam što ste mi pomogli da idem u školu.«

Dečaci i devojčice, mnogo dece u Ruandi i drugim delovima istočne Afrike ne mogu da idu u školu jer njihovi roditelji ne mogu da priušte da im kupe obaveznu školsku uniformu. Ali mi možemo da pomognemo da se njihovi snovi o obrazovanju ostvare. Deca širom sveta daće dar ove trinaeste subote i deo tih darova pomoći će da se kupe uniforme za dečake i devojčice koji ne mogu da idu u školu zato što nemaju uniforme.

Ona deca koja idu u adventističke škole u Ruandi svedoče o svojoj veri drugovima iz razreda i njihovim porodicama. Na taj način, jedna školska uniforma može učiniti da cela porodica upozna Božju ljubav. Hajde da pomognemo širenje vesti po svetu da Isus voli sve, na taj način što ćemo pomoći deci u Ruandi danas.

Dok mi dajemo svoj dar da pomognemo drugoj deci, odrasli daju svoj trinaesti dar da pomognu drugim ljudima da upoznaju Isusa. Ostali projekti koje ćemo potpomoći darovima su sledeći:

- obučavanje dečjih vođa da nauče decu o Bogu;
- izgradnja crkve i višenamenske zgrade na adventističkom univerzitetu u centralnoj Africi u Ruandi;
- izgradnja bolnice u glavnom gradu Burundija.

Hajde da se pomolimo da naš dar koji ćemo dati ovog dana učini veliku razliku u životu dece i odraslih u Burundiju i Ruandi.

[Dar]

* Vaš trinaesti subotnjoškolski dar od pre tri godine pomaže da se izgradi medicinska klinika na Bugema univerzitetu u Ugandi. Na njemu će medicinsko lečenje dobiti ne samo studenti i osoblje univerziteta, već i deo grada u kome se klinika nalazi, jer nema nijednog drugog medicinskog objekta u blizini.

Učimo Svahili

Svahili jezik govori 45 miliona ljudi u istočnoj i centralnoj Africi. Naglašeni slogovi su napisani velikim slovima.

Uobičajeni izrazi

Zdravo
Dobro jutro
Kako ste?
Dobro, hvala.
Ja se zovem ____ .
Kako se ti zoveš?
Da.
Ne.
Molim vas.
Hvala.
Dobrodošli.
Doviđenja.

Izgovor

JAM-bo
shi-KA-mu
ha-BA-ri ga-ni?
sei-JAM-bo a-SAN-te
JI-na LAN-gu ni ____ .
JI-na LA-ko NA-ni?
n-DI-jo
ha-PA-na
ta-fad-HA-li
a-SAN-te SA-na
ka-RI-bu
kva HE-ri (jednoj osobi)
kva he-RI-ni (mnogima)

Dani u sedmici

Nedelja	ju-ma-PI-li
Ponedeljak	ju-ma-TA-tu
Utorak	ju-MA-ne
Sreda	ju-ma-TA-no
Četvrtak	al-ha-MI-si
Petak	i-JU-ma
Subota	ju-ma-MO-si

Brojevi

jedan	MO-ja
dva	m-BI-li
tri	TA-tu
četiri	n-ne
pet	TA-no
šest	SI-ta
sedam	SA-ba
osam	NA-ne
devet	TI-sa
deset	KU-mi
jedanaest	KU-mi na MO-ja
dvanaest	KU-mi na m-BI-li

Recepti

Burundi

Čorba od pirinča

- 1 šolja pirinča
- 2l vode
- 4 jelovne kašike brašna od kikirikija
- 3 jelovne kašike brašna
- Sok iz tri limuna
- 4 jelovne kašike braon šećera (ili neprženog šećera)

Prokuvati vodu i dodati pirinač.

Dodati otprilike šolju hladne vode u brašno od kikirikija da se dobije smesa manje gustine. Mešati dok se potpuno ne sjedini. Kad je pirinač kuvan, dodati smesu od kikirikija i dobro izmešati. Ostaviti na tihoj vatri i mešati tri minuta. Dodati pšenično brašno i nastaviti mešanje. Kad smesa počne da kuva, dodati limunov sok. Boja pirinčane smese će se promeniti i ličiti na mleko. Dodati šećer i mešati dok se ne pojave mehurići na vrhu. Nastaviti mešanje dok mehurići ne nestanu. Služiti vruće s hlebom.

Burundski pirinač i povrtno šnicle

- 2 porcije
- 250gr pirinča
- Pola velikog kupusa, opranog i iseckanog na male komadiće
- 1 kafena kašičica ulja
- 1 mali crni luk, iseckan
- Lišće 2 celera
- 1 mala zelena paprika, iseckana
- 1 ceo beli luk, oljušten i iseckan
- 1 praziluk, iseckan na krugove
- 2 jajeta
- 3 supene kašike brašna

Soli po ukusu

Ulje za prženje

3 jelovne kašike pšeničnog brašna

Kuvati pirinač dok ne omekša. Dok pirinač ključa, zagrejati ulje u tiganju i dodati kupus, crni luk, celer, zelenu papriku, beli luk i praziluk. Stalno mešati dok kupus i luk ne omekšaju. Skloniti sa ringle i dodati pirinču. Dodati 2 jajeta i dve kašike brašna u smesu s pirinčem i dobro izmešati.

U drugom tiganju zagrejati ulje za prženje. Napraviti šnicle i ispržiti u ulju dok ne porumene. Staviti ih na kuhinjski papir da se ocede od ulja. Dokuvati ostatak smese od pirinča i procediti.

Ruanda

»Piletina« u paradajz sosu (8 porcija)

- 2 konzerve od 370gr sojinih komadića kao zamena za piletinu
- 3 do 6 jelovnih kašika ulja
- 1 veliki crni luk, sitno seckan
- 5 ili 6 velikih paradajza izgnječiti
- 4 drški celera iseckati na kolutiće
- 2 kafene kašičice soli
- 2 ljute papričice, tucane ili u prahu (ili tabasko sos)

Ispržiti »pileće« komadiće u vrelom ulju dok ne porumene. Izvaditi njih, a u istom ulju izdinstati luk dok ne požuti. Vratiti »piletinu« i dodati ostale sastojke. Smanjiti vatru i krčkati 15 minuta dok se ne smešaju svi ukusi.

Šarena boranija i krompiri (8 porcija)

Ako imate manioke, iskoristite njih; u suprotnom, beli krompiri su prihvatljiva zamena.

- 2 šolje sušene šarene boranije, prethodno potopljene ili 4 šolje konzervirane šarene boranije
- 2 velika krompira, iseckana
- 2 drške celera, iseckane
- 1 kafena kašičica soli

1 crni luk, sitno seckan
4 jelovne kašike kikiriki ulja

Preliti boraniju vodom da proključa; smanjiti vatru i ostaviti da kuva dok ne omekša. Dodati komadiće krompira, celer, soli i dovoljno vode da prelije povrće. Kuvati na tihoj vatri dok se krompir gotovo ne skuva. Prodinstate crni luk u velikoj šerpi i dodati oceđeno skuvano povrće. Promešati dok se dobro ne sjedini. Služiti uz pirinač.

CENTRALNO-ISTOČNA AFRIČKA DIVIZIJA

Unija	Crkve	Članovi	Populacija
Istočno-afrička	3,946	620,520	46,910,000
Istočni Kongo	191	87,134	9,365,000
Etiopijska	812	167,961	79,935,000
Ruanda	1,472	445,556	9,609,000
Tanzanija	1,742	406,850	40,213,000
Uganda	811	193,210	29,194,000
Zapadni Kongo	526	315,321	38,086,500
Burundi	257	113,929	8,856,000
Eritrejska Misija	3	521	5,006,000
Severoistočni Kongo	876	123,394	19,063,000
Ukupno	10,636	2,474,396	286,237,500

(do 30. decembra, 2008. godine)

Projekti

1. Bolnica u Budžumburi u Burundiju
2. Višenamenska zgrada, univerzitet u centralnoj Africi, Kigali, Ruanda
3. Obučavanje dečjih vođa i nabavka materijala za obučavanje dece u Ruandi
4. Dečji projekat: školske uniforme za decu u Ruandi

Sadržaj

Burundi

- stranica 2 Lako je! / 2. januar
stranica 5 Ladus svedoči o svojoj veri / 9. januar
stranica 7 Ne stidim se / 16. januar
stranica 9 Dragocena subota / 23. januar

Ruanda

- stranica 12 Porodični posao / 30. januar
stranica 14 Molitva deluje / 6. februar
stranica 17 Tako mala stvar / 13. februar
stranica 19 Luizin misionar / 20. februar

Kenija

- stranica 22 Beg u nadu, prvi deo / 27. februar
stranica 24 Beg u nadu, drugi deo / 6. mart
stranica 27 Mali učitelj / 13. mart

Uganda

- stranica 29 Mlađi brat vodi / 20. mart

stranica 31 Trinaesta subota / 27. mart
stranica 36 Recepti